

Τα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας

Η ελληνική πραγματικότητα

Προϋποθέσεις Εκπόνησης ΣΒΑΚ

- Οδηγίες Eltis
- Ανάπτυξη συνεργασίας και διαβούλευσης μεταξύ των υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο
- Εξασφάλιση συνοχής και συμπληρωματικότητας των πολιτικών σε συναφείς τομείς (μεταφορές, χωρικός σχεδιασμός, χρήσεις γης, κοινωνικές υπηρεσίες, υγεία, ενέργεια, εκπαίδευση, αστυνόμευση, κλπ).
- Στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές και σε άλλα επίπεδα διακυβέρνησης (Περιφέρεια, Δήμος, Κοινότητα, Κεντρική Διοίκηση).

Ορισμός ΣΒΑΚ - αποκωδικοποίηση

- Στρατηγικό σχέδιο - Όραμα
- Ικανοποιεί ανάγκες για την κινητικότητα βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής
- Συμμετοχικές διαδικασίες για την επιλογή μέτρων παρέμβασης
- Καθορισμός μεθόδων παρακολούθησης και αξιολόγησης των μέτρων
- Σχεδιασμός με ορίζοντα εικοσαετίας
- Καλύπτει όλους τους τρόπους και τα μέσα μεταφοράς στην περιοχή παρέμβασης

Τι εξετάζει ένα ΣΒΑΚ

- Δημόσιες μεταφορές
- Μη-μηχανοκίνητα μέσα (πεζή μετακίνηση, ποδήλατο)
- Συνδυασμένες μεταφορές
- Οδική ασφάλεια
- Διαχείριση κυκλοφορίας
- Διαχείριση στάθμευσης
- Αστική εφοδιαστική αλυσίδα
- Διαχείριση κινητικότητας
- Ευφυή συστήματα μεταφορών

Που δίνει έμφαση το ΣΒΑΚ

- Δίκτυα ήπιας κυκλοφορίας
- Δίκτυα ελεύθερων (κοινόχρηστων - κοινωφελών) αστικών χώρων.
- Βιώσιμης κινητικότητας
- Οδική ασφάλεια
- Συνεργατική και κυκλική οικονομία στις μεταφορές

Ορόσημο:
τελική
αξιολόγηση επιπτώσεων

- 11.1 Ενημέρωση του τρέχοντος σχεδίου σε τακτική βάση
- 11.2 Επιθεώρηση επιτευγμάτων - Κατανόηση επιτυχίας και αποτυχίας
- 11.3 Προσδιορισμός νέων προκλήσεων για την επόμενη γενιά ΣΒΑΚ

11. Αφομοίωση των μαθημάτων

Σημείο εκκίνησης:
"Θέλουμε να βελτιώσουμε την κινητικότητα και την ποιότητα ζωής των πολιτών μας!"

- 1.1 Δέσμευση σε γενικές αρχές βιώσιμης κινητικότητας
- 1.2 Αξιολόγηση του αντίκτυπου των περιφερειακών / εθνικών πλαισίων
- 1.3 Διεξαγωγή αυτο-αξιολόγησης
- 1.4 Επανεξέταση της διαθεσιμότητας πόρων

- 1.5 Καθορισμός βασικού χρονοδιαγράμματος
- 1.6 Προσδιορισμός βασικών παραγόντων και ενδιαφερομένων φορέων

1. Καθορισμός των δυνατοτήτων σας για ένα επιτυχημένο ΣΒΑΚ

2. Καθορισμός της διαδικασίας ανάπτυξης και του πεδίου εφαρμογής του σχεδίου

- 2.1 Αναζήτηση πέρα από τα όρια και τις ευθύνες σας
- 2.2 Προσπάθεια για συντονισμό των πολιτικών και ολοκληρωμένη προσέγγιση σχεδιασμού
- 2.3 Σχεδιασμός για τη συμμετοχή ενδιαφερομένων φορέων και πολιτών
- 2.4 Συμφωνία σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών και τις λεπτομέρειες διαχείρισης

3. Ανάλυση της κατάστασης κινητικότητας και ανάπτυξη σεναρίων

- 3.1 Προετοιμασία ανάλυσης προβλημάτων και ευκαιριών
- 3.1 Ανάπτυξη σεναρίων

Ορόσημο:
Συμπεράσματα της ανάλυσης των προβλημάτων και των ευκαιριών

4. Ανάπτυξη ενός κοινού οράματος

- 4.1 Ανάπτυξη ενός κοινού οράματος για την κινητικότητα
- 4.2 Ενεργή ενημέρωση του κοινού

Λογικό και διαφανές πλαίσιο στόχων

5. Καθορισμός προτεραιοτήτων και μετρήσιμων στόχων

- 5.1 Προσδιορισμός προτεραιοτήτων για την κινητικότητα
- 5.2 Ανάπτυξη «ΕΞΥΠΝΩΝ» στόχων

6. Ανάπτυξη αποτελεσματικών πακέτων μέτρων

- 6.1 Προσδιορισμός των αποτελεσματικότερων δυνατών μέτρων
- 6.2 Μαθαίνοντας από τις εμπειρίες άλλων
- 6.3 Εξέταση καλύτερης σχέσης τιμής - απόδοσης
- 6.4 Χρήση συνεργειών και δημιουργία ολοκληρωμένων πακέτων μέτρων

Ορόσημο:
Προσδιορισμός μέτρων

Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας

Εφαρμογή του σχεδίου

10. Διασφάλιση ορθής διαχείρισης και επικοινωνίας (κατά την υλοποίηση του Σχεδίου)

- 10.1 Διαχείριση της εφαρμογής του σχεδίου
- 10.2 Ενημέρωση και συμμετοχή των πολιτών
- 10.3 Έλεγχος της προόδου προς την επίτευξη των στόχων

Ορόσημο:
εγκεκριμένο έγγραφο ΣΒΑΚ

9. Υιοθέτηση ΣΒΑΚ

- 9.1 Έλεγχος ποιότητας του σχεδίου
- 9.2 Υιοθέτηση του σχεδίου
- 9.3 Θεμελίωση κυριότητας του σχεδίου

8. Ενσωμάτωση της παρακολούθησης και αξιολόγησης του σχεδίου

- 8.1 Οργάνωση παρακολούθησης και αξιολόγησης

Εκπόνηση σχεδίου

7. Συμφωνία για σαφείς αρμοδιότητες και κατανομή χρηματοδότησης

- 7.1 Ανάθεση αρμοδιοτήτων και πόρων
- 7.2 Προετοιμασία σχεδίου δράσης και προϋπολογισμού

Τι περιλαμβάνει ένα ΣΒΑΚ (1)

A) Προετοιμασία

- Συμμετοχικές διαδικασίες με φορείς και πολίτες
- Προσδιορισμός εμπλεκόμενων μερών
- Ρόλος και τρόπος συνεργασίας τους
- Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης
- Καταγραφή προτεραιοτήτων και στόχων
- Ανάπτυξη εναλλακτικών σεναρίων κινητικότητας
- Εκπόνηση μεθοδολογίας επιλογής του αποδοτικότερου

Τι περιλαμβάνει ένα ΣΒΑΚ (2)

B) προτεινόμενα προς υλοποίηση μέτρα

- Ρυθμίσεις πολεοδομικού χαρακτήρα (πχ. χρήσεις γης, ρυμοτομικές ρυθμίσεις κλπ.),
- Έργα υποδομών
- Παρεμβάσεις για την αναβάθμιση της λειτουργίας των συστημάτων μεταφορών,
- Δράσεις ή πρωτοβουλίες που συμβάλουν στην προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας

Τα προτεινόμενα μέτρα λαμβάνουν υπόψη τις υφιστάμενες και προωθούμενες χωρικές, κυκλοφοριακές και συγκοινωνιακές ρυθμίσεις, καθώς και μελέτες αφορούσες την περιοχή παρέμβασης

Τι περιλαμβάνει ένα ΣΒΑΚ (3)

Γ) Σχέδιο Δράσης

- Ενδεικτικός προϋπολογισμός
- Πιθανές πηγές χρηματοδότησης
- Πιθανούς φορείς υλοποίησης των προτεινόμενων μέτρων παρέμβασης
- Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους

Δ) Εφαρμογή σχεδίου δράσης

- Παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων
- Αξιολόγηση της υλοποίησής των μέτρων

Πότε θεωρούνται ολοκληρωμένα

- Συγκρότηση Ομάδας Εργασίας
- Δίκτυο Φορέων
- Σύμφωνο Συμμετοχής
- Ιστοσελίδα
- Υλοποίηση 4 σταδίων
- Σχέδιο Δράσης εικοσαετίας
- Μεθοδολογία παρακολούθησης μέτρων
- Μεθοδολογία αξιολόγησης μέτρων

Περιοχή Παρέμβασης

- Περιοχή Παρέμβασης του ΣΒΑΚ ορίζεται η περιοχή εντός των διοικητικών ορίων του Φορέα Εκπόνησης
- Η περιοχή παρέμβασης δύναται να εκτείνεται και πέραν των διοικητικών ορίων του Φορέα Εκπόνησης όπου κρίνεται αναγκαίο προς εξυπηρέτηση των πραγματικών αναγκών κινητικότητας.
- Σε αυτή την περίπτωση, ο Φορέας Εκπόνησης υποχρεούται να απευθύνει σε όλους τους ΟΤΑ της περιοχής παρέμβασης πρόσκληση συμμετοχής στο Δίκτυο Φορέων

Έργο του φορέα εκπόνησης

- η συγκρότηση της Ομάδας Εργασίας για την κατάρτιση του ΣΒΑΚ
- η πρόσκληση των ενδιαφερόμενων μερών για συμμετοχή στο Δίκτυο Φορέων
- η υπογραφή του Συμφώνου Συμμετοχής
- η κοινοποίησή του στις αρμόδιες υπηρεσίες
- η δημιουργία ιστοσελίδας
- η κοινοποίηση του ΣΒΑΚ στις αρμόδιες υπηρεσίες
- η έγκρισή του από τα αρμόδια όργανα του Φορέα Εκπόνησης
- η υλοποίηση και η παρακολούθηση εφαρμογής των μέτρων που προτείνονται
- η αξιολόγηση των μέτρων παρέμβασης του ΣΒΑΚ
- η σύνταξη εκθέσεων προόδου
- η επικαιροποίηση του Σχεδίου Δράσης
- η αναθεώρηση του ΣΒΑΚ
- η γραμματειακή υποστήριξη της Ομάδας Εργασίας
- η ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων

Δίκτυο Φορέων

- Όμοροι ΟΤΑ α' βαθμού ή ΟΤΑ β' βαθμού
- Αρμόδια περιφερειακά όργανα του Κράτους
- Φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου
- Αρμόδια επιμελητήρια
- Εμπορικές και επαγγελματικές ενώσεις
- Περιβαλλοντικοί σύλλογοι

Κάθε εμπλεκόμενο μέρος συμμετέχει στις εργασίες του Δικτύου Φορέων με έναν εκπρόσωπο και τον αναπληρωτή του

Προτεινόμενα Μέτρα ΣΒΑΚ

- Προτεινόμενες παρεμβάσεις που απαιτούν αλλαγές θεσμοθετημένων χωρικών ρυθμίσεων και η υλοποίησή τους δεν μπορεί να γίνει άμεσα
- Προτεινόμενες παρεμβάσεις που δεν απαιτούν αλλαγές και η υλοποίηση τους δεν παρεμποδίζεται
- Τα μέτρα που προτείνονται στα Ολοκληρωμένα ΣΒΑΚ λαμβάνονται υπόψη και ενσωματώνονται στα διάφορα χωρικά εργαλεία που αναπτύσσονται για την περιοχή παρέμβασής τους

Έγκριση και αναθεώρηση

Εγκρίνεται από τα αρμόδια όργανα του Φορέα Εκπόνησης.

Κοινοποιείται :

- Στο τμήμα βιώσιμης κινητικότητας Υπουργείων Υποδομών και Μεταφορών
- Στις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων Υποδομών και Μεταφορών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και Εσωτερικών
- Στα αρμόδια περιφερειακά όργανα του Κράτους
- Σε όλους τους φορείς της Αυτοδιοίκησης και του ευρύτερου δημόσιου τομέα που επηρεάζονται

Αναθεώρηση : όχι πριν από 5 έτη και όχι μετά από τα 10 έτη

Μονάδα Βιώσιμης Κινητικότητας

Ηρώων Πολυτεχνείου 9, Ζωγράφου
Τ.Κ. 15 780

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Σχολή Αγρ. Τοπογράφων Μηχανικών

Τομέας Γεωγραφίας και Περιφ. Σχεδιασμού

Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου

www.smu.gr

Δρ. Ευθύμιος Μπακογιάννης

Πολεοδόμος- Συγκοινωνιολόγος ΕΜΠ